

Державна архівна служба України

Миколаївська обласна державна
адміністрація

Державний архів
Миколаївської області

ПРОТОКОЛ ЗАСІДАННЯ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ РАДИ

08.05.2015 № 5

м.Миколаїв

Голова – Левченко Л.Л.

Секретар – Мельник М.О.

Присутні члени науково-методичної ради: Колесник Н.А., Климова Л.С., Пікуль Г.Б., Серединський О.В., Чернова С.П., Тригуб О.П., Котляр І.В., Сидоренко А.І.

Порядок денний:

1. Розгляд та обговорення тексту радіопередачі «Внесок українського народу у перемогу Антигітлеровської коаліції у Другій світовій війні».
Доповідає: Мельник М.О.
2. Розгляд та обговорення тексту публікації «Архівисти Державного архіву Миколаївської області – учасники бойових дій Другої світової війни».
Доповідає: Мельник М.О.
3. Розгляд та затвердження експозиційного плану фотодокументальної он-лайнної виставки «До 75-річчя відкриття Новобузького педагогічного училища (нині Новобузький педагогічний коледж Миколаївського національного університету ім. В.О. Сухомлинського)».
Доповідає: Мельник М.О.
4. Розгляд та обговорення тексту телепередачі «Поліція Миколаєва у документах ДАМО».
Доповідає: Мельник М.О.
5. Розгляд та обговорення тексту радіопередачі «М.Л.Кропивницький у Миколаєві (до 175-річчя від дня народження)».
Доповідає: Мельник М.О.

1. СЛУХАЛИ:

Мельник М.О. – начальника відділу інформації та використання документів.

Доповідач зазначила, що на прохання Миколаївської обласної державної телерадіокомпанії у рамках заходів, присвячених 70-ї річниці Перемоги, підготовлено текст радіопередачі «Внесок українського народу у перемогу Антигітлеровської коаліції у Другій світовій війні».

Текст радіопередачі додається.

ВИСТУПИЛИ:

Серединський О.В. – заступник начальника відділу інформації та використання документів.

Виступаючий зазначив, що у тексті радіопередачі викладено відомості про наймасштабнішу у в історії людства, котра почалася 1 вересня 1939 року і тривала 2194 дні до 2 вересня 1945 року, коли на борту лінкора «Міссурі» було підписано капітуляцію Японії перед союзними державами. До речі, підписав її генерал Кузьма Миколайович Дерев'янка, українець, родом з Уманщини. У цій війні брала участь 61 країна (80 % населення Землі). Військові дії відбувалися на територіях 40 країн. До збройних сил було мобілізовано 110 млн осіб у всьому світі. Загальні людські втрати досягли 50-55 млн осіб, з них загинуло на фронтах 27 млн.

8 травня (близько півночі) у передмісті Берліна Карлсгорсті, зайнятому радянськими військами, представники німецького головнокомандування на чолі з генералом Кейтелем підписали акт про беззастережну капітуляцію збройних сил Німеччини.

Серед вищих офіцерів, командувачів фронтами й арміями було чимало українців. Найвідоміші з них - А.Єременко, С.Тимошенко, Р.Маліновський, Н.Ватутін, І.Черняхівський, П.Рибалко, К.Москаленко, П.Жмаченко й інші. Маршали й генерали українського походження очолювали більше половини з 15 фронтів, які діяли в період боротьби з німецько-фашистськими загарбниками.

20 жовтня 1943 року Ставка Верховного Головнокомандування перейменувала Воронежський, Степовий, Південно-Західній і Південний фронти відповідно в 1-й, 2-й, 3-й та 4-й Український. Ратний подвиг багатьох українців відзначений вищими нагородами. Серед них - 2072 визнані гідними звання Героя Радянського Союзу. З 115 двічі Героїв Радянського Союзу - 32 українця. Із 7 мільйонів орденів і медалей, вручених офіцерам і солдатам Червоної Армії, 2,5 мільйони одержали жителі України. На відзнаку мужності й героїзму українського народу, який захищав свою землю від поневолювачів, почесне звання «Місто-герой» було присвоєно містам Київ, Одеса, Керч і Севастополь.

Наша Миколаївщина була остаточно звільнена від нацистів 4 квітня 1944 року. За героїзм, виявлений під час звільнення області від окупантів, більше 100 військовослужбовців були удостоєні звання Героя Радянського Союзу, 29-м з'єднанням і частинам Червоної Армії присвоєно найменування «Миколаївських», «Новобузьких», «Вознесенських», «Первомайських». Тисячі жителів області, котрі відзначилися на фронті, були нагороджені орденами та медалями, 95 уродженців Миколаївщини удостоєні звання Героя Радянського Союзу, 16 – стали повними кавалерами ордену Слави. Більше 70000 жителів загинули на фронтах.

У тексті радіопередачі є також дані про людські та матеріальні втрати України та Миколаївщини, кількість молоді, вивезеної на примусові роботи до країн Західної Європи, знищення нацистами єврейського населення, а також про кількість поховань десятків тисяч військовослужбовців, котрі загинули під час визволення Миколаївщини від окупації.

Запропонував схвалити текст телепередачі та рекомендувати до оприлюднення на обласному радіо.

ВИРІШИЛИ:

1.1. Схвалити текст радіопередачі «Внесок українського народу у перемогу Антигітлеровської коаліції у Другій світовій війні» та рекомендувати до оприлюднення на обласному радіоканалі «Бузька хвиля».

2. СЛУХАЛИ:

Мельник М.О. – начальника відділу інформації та використання документів.

Доповідач зазначила, що відповідно до плану роботи відділу інформації та використання на 2015 рік та до 71-ї річниці дня звільнення м. Миколаїв від нацистської окупації підготовлено текст публікації «Архівісти Державного архіву Миколаївської області – учасники бойових дій Другої світової війни».

Текст публікації додається.

ВИСТУПИЛИ:

Сидоренко А.І. – завідувач кафедри діловодства та інформаційних систем Миколаївської філії Київського Національного університету культури і мистецтв, к.п.н.

Виступаюча зазначила, що текст публікації містить відомості про шістьох працівників держархіву області, котрі брали участь у бойових діях під час Другої світової війни: Михайла Сергійовича Луніна, Теодора Нафтуловича Рубінштейна, Шнеєра Самар'євича Людковського, Ігора Олександровича Биченкова, Миколу Федоровича Богомолова. Всі вони у свій час працювали в архіві на різних посадах. У публікації є біографічні відомості про кожного, а також інформація про роботу у держархіві, наукові праці та видання, у підготовці котрих вони брали участь.

Запропонувала схвалити текст публікації та рекомендувати до оприлюднення на офіційному веб-сайтові держархіву.

ВИРІШИЛИ:

2.1. Схвалити текст публікації «Архівісти Державного архіву Миколаївської області – учасники бойових дій Другої світової війни» та рекомендувати до оприлюднення на офіційному веб-сайтові держархіву.

3. СЛУХАЛИ:

Мельник М.О. – начальника відділу інформації та використання документів.

Доповідач зазначила, що відповідно до плану роботи відділу інформації та використання документів на 2015 рік підготовлено фотодокументальну он-лайнкову виставку «До 75-річчя відкриття Новобузького педагогічного училища (нині Новобузький педагогічний коледж Миколаївського національного університету ім. В.О. Сухомлинського)».

Експозиційний план виставки додається.

ВИСТУПИЛИ:

Пікуль Г.Б. – заступник директора - начальника зберігання, обліку та довідкового апарату, головного зберігача фондів.

Виступаюча зазначила, що до експозиційного плану виставки включено 30 документів за 1944 -1997 рр., котрі ілюструють історію діяльності навчального закладу, котрий був створений 1940 року у м. Новий Буг як педагогічна школа. 1945 року вона була перейменована на Новобузьке педагогічне училище. Більше як півстоліття педагогічне училище готувало дипломованих спеціалістів-учителів початкових класів та вихователів дошкільних закладів – з його стін вийшло понад 13 тисяч спеціалістів-освітян. У серпні 1997 р. педагогічне училище було ліквідовано і на його місці створений педагогічний коледж Миколаївського державного педагогічного інституту, а 2006 р. його перейменовано на комунальний вищий навчальний заклад «Новобузький педагогічний коледж». На виставці предствлено звіти про стан навчально-виховної роботи у закладі, документи про скаладання іспитів та проходження педагогічної практики студентами, інформація про роботу гуртків, клубів, університетів педучилища, штатні розписи, а також фото студентів.

Запропонувала затвердити експозиційний план виставки та рекомендувати до оприлюднення на офіційному веб-сайтові держархіву.

ВИРІШИЛИ:

3.1. Затвердити експозиційний план фотодокументальної он-лайнкової виставки «До 115-річчя створення Миколаївського імператорського музичного училища (нині Миколаївське державне вище музичне училище)» та рекомендувати для оприлюднення на офіційному веб-сайтові держархіву.

4. СЛУХАЛИ:

Мельник М.О. – начальника відділу інформації та використання документів.

Доповідач зазначила, що відповідно до плану роботи відділу інформації та використання документів на 2015 рік підготовлено текст телепередачі «Поліція Миколаєва у документах Державного архіву Миколаївської області», котру планується оприлюднити на обласному телеканалі «Миколаїв».

Текст телепередачі додається.

ВИСТУПИЛИ:

Тригуб О.П. – завідувач кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики Чорноморського державного університету ім. Петра Могили, д.і.н.

Виступаючий зазначив, що документи з історії поліції знаходяться у фондах Канцелярії Миколаївського і Севастопольського воєнного губернатора, Миколаївської міської поліції (ф.231, 2305 од. зб.), Миколаївського градоначальника (ф. 229), 8 фондів поліцейських приставів: 1 і 2 Адміралтейської, Одеської, Московської частин міста, портової та річкової, заводу «Руссуд», а також хуторів міста (1043 од.зб.). Це документи про розшук, арешт і утримання під вартою осіб за різні злочини; слідчі карні та цивільні справи, що перебували у провадженні поліції; про призначення консулів у Миколаєві, списки консулів і віце-консулів; про переслідування розкольників, розшук іноземців, які перебували під наглядом поліції; про вантажно-розвантажувальні роботи в порту, збудування пристані, огляд річкових суден; про заходи для боротьби з інфекційними захворюваннями; про вибори до Державної Думи; стягнення податків і недоплат тощо. У тексті викладено короткий нарис з історії виникнення т. зв. функції охорони громадського порядку, починаючи з Київської Русі, систему поліцейських установ у Російській імперії та у Миколаєві; є відомості про діяльність поліції у різні періоди життя міста, цікаві статистичні дані щодо кількості населення, будинків та ін., котрі містяться у поліцейських звітах, роботу пожежної команди, розробку миколаївським поліцеймейстером Г.Г.Автамоновим проекту назв вулиць, котрий був затверджений губернатором 1835 року, про перебування у миколаївських в'язницях Г.Котовського та М.Фрунзе та інше.

Запропонував схвалити текст телепередачі та рекомендувати до оприлюднення на обласному телебаченні.

ВИРІШИЛИ:

4.1. Схвалити текст телепередачі «Поліція Миколаєва у документах Державного архіву Миколаївської області» та рекомендувати до оприлюднення на обласному телеканалі «Миколаїв».

5. СЛУХАЛИ:

Мельник М.О. – начальника відділу інформації та використання документів.

Доповідач зазначила, що відповідно до плану роботи відділу інформації та використання документів на 2015 рік підготовлено текст радіопередачі «М.Л.Кропивницький у Миколаєві (до 175-річчя від дня народження)».

Текст радіопередачі додається.

ВИСТУПИЛИ:

Колесник Н.А. - заступник директора держархіву з основної діяльності.

Виступаючий зазначила, що у тексті радіопередачі викладено історію життя та діяльності талановитого драматурга і актора, режисера М.Л.Кропивницького, з ім'ям якого тісно пов'язана історія українського театру другої половини XIX ст. Народився він на Кіровоградщині, а його дитячі роки пройшли на території Арбузинського, Вознесенського, Доманівського районів сучасної Миколаївської області. Неодноразово він бував з гастрольями у місті Миколаєві: у вересні 1883 р. він приїздив з М.Старицьким, у репертуарі його трупи було 10 п'єс та 4 водевіля українських драматургів; 1885 р., коли його репертуар поповнився відомою комедією «За двома зайцями» М.Старицького, де М.Кропивницький грав головну роль – Голохвостова; виступав він у Миколаєві й 1886 р. 1900 р. трупа Кропивницького об'єдналась з трупою Садовського та Саксаганського у колектив під назвою «Товариство російсько-малоросійських артистів М.Л.Кропивницького» і знов прибула до Миколаєва на гас-

тролі. Під час шевченківських свят 14 березня 1900 р. уперше в Миколаєві у театрі Шеффера Кропивницький поставив оперу М.М.Аркаса «Катерина». Заслуги М.Л.Кропивницького в українській драматургії у розвитку реалістичного народного театру величезні. У підсумковій статті "За тридцять п'ять літ" він щиро, навіть досить скромно писав: "Служив я вірою і правдою, - хоч може іноді помилявся і спотикався, бо той тільки не помиляється, хто нічого не робить". Радіопередача має зацікавити поціновувачів українського мистецтва.

Запропонувала схвалити текст радіопередачі та рекомендувати до оприлюднення на обласному радіо.

ВИРІШИЛИ:

5.1. Схвалити текст радіопередачі «М.Л.Кропивницький у Миколаєві (до 175-річчя від дня народження)» та рекомендувати до оприлюднення на обласному радіо.

Голова

Л.Л.Левченко

Секретар

М.О.Мельник